

Utviklingsplan for
Nasjonal jente- og kvinnesatsing
2017-2020

- en strategisk mulighet for vekst i golf-Norge

Innhold

Innledning	3
Virksomhetsplan.....	3
Våre utfordringer.....	4
Hvem skal vi nå gjennom satsingen?	5
Hvorfor er kjønnsbalanse i idretten viktig?	5
Nåsituasjon	6
Medlemsutvikling.....	6
Nøkkeltall.....	6
Målsettinger.....	8
Hovedmål:.....	8
Delmål:	8
Hva betyr disse målene for hver enkelt golfklubb?	9
Støtteprosesser og virkemidler	10
Organisasjon og Medlemskap.....	10
Kompetanseutvikling	11
Anlegg.....	13
Arrangement.....	14
Kommunikasjon.....	14
Oppsummering	16
Stegene fremover	17
Hvordan skal vi lykkes?.....	18
Hvilke konsekvenser vil satsingen ha for andre områder?	19
Hva skjer etter planperioden?	19
Organisering	19
Vedlegg til planen	20
Historisk utvikling	20
Antall medlemskap sortert på alder og grupper	21
Hvem slutter å spille golf?	21
Motiver for å spille golf.....	22
Frafall/grunner til at kvinner ikke spiller golf	22
Tilpassede golfbaner	23
Kostnad ved tapte medlemskap – kvinner.....	24

Innledning

Bakgrunnen for jente- og kvinnesatsingen er prosjektbeskrivelsen «Flere kvinner i norsk golf», utarbeidet av Norges Golf forbund sin Faggruppe jenter og kvinner i 2015. Når vi senere i dette dokumentet enkelte ganger bare bruker formuleringen kvinne ligger jente også som en eksplisitt del av det.

Virksomhetsplan

for golf-Norge 2016-2019

Denne utviklingsplanen bygger på vår virksomhetsplan som er golfens overordnede plan. Virksomhetsraketten til høyre er et mentalt bilde av planens oppbygging.

Visjon, hovedmål, verdigrunnlag og virksomhetsidé hjelper oss å finne retning og hjelper oss å holde rett fokus over tid.

Et samlet golf-Norge styrer mot visjonen

Golf – en idrett for alle

I den utdypende visjonsbeskrivelsen heter det blant annet

«... Fordi vi har tilpasset anlegg og aktivitet til våre ulike medlemsgrupper, er fordelingen mellom kvinner og menn jevnere enn i noen annen idrett.»

Dette betyr en speiling av Norges befolkning, med 50/50 fordeling av kvinner og menn. Som vi kommer tilbake til senere i dokumentet er dagens situasjon langt unna denne beskrivelsen og en nasjonal jente- og kvinnesatsing er derfor vedtatt som en av fire hovedområder i programerklæringen for perioden.

PROGRAMERKLÆRING FOR PERIODEN

GOLF-NORGE SKAL:

Forbedre trenings- og konkurransetilbudet til barn, unge og de ikke-etablerte golferne.

Etablere en nasjonal jente- og kvinnesatsing.

Etablere en talentutvikling og toppidrettssatsing som matcher de beste i verden.

Bedre gjennomføringsevnen i forbund og klubber.

Satsingen vil ha positive ringvirkninger også til andre målgrupper og skal medvirke til oppnåelse av golf-Norges hovedmål

Flere og bedre golfspillere i sunne klubber

Konkret skal vi sikre **flere jenter og bedre kvinnelige golfspillere** ved hjelp av virkemidler beskrevet i denne planen.

Hovedmål for jente- og kvinnesatsing 2017-2020:

Flere jenter og kvinner i golf-Norge

Golfens kjerneprosesser er å **rekruttere, ivareta og utvikle** golfere, helt opp til å **prestere** på høyt nivå¹. Ut fra kjerneprosessene utarbeider vi konkrete mål for ulike målgrupper, i denne sammenhengen jenter og kvinner. Støtteprosessene er kort forklart viktige områder og aktiviteter som vi må jobbe med for å nå disse målene.

Dersom vi skal skape en positiv utvikling i golfidretten må vi sørge for å tiltrekke oss et mangfold av interesserte mennesker, som opplever et attraktivt og inkluderende aktivitetstilbud, tilpasset eget behov og ambisjonsnivå. Det er ikke alltid tilfellet i dag, men dit ønsker vi å komme.

Våre utfordringer

Vi har de siste årene erfart nedgang i antall medlemskap tilknyttet norske golfklubber, noe som gjelder alle aldersgrupper og begge kjønn. Statistikk viser at de aller fleste som slutter ikke har nådd et ferdighetsnivå som tilsvarer hcp 26². Fra et allerede skjevt utgangspunkt, med 27,6% kvinner på det høyeste i 2005, har kvinnesiden vært spesielt utsatt og andelen er i dag 24,2%. **I perioden 2009 til 2015 mistet vi totalt 10.000 kvinner.** Vi skal nå finne årsakene til dette og iverksette endringer. Ved hjelp av en omfattede jente- og kvinnesatsing skal vi snu trenden, øke synligheten av golf som kvinneidrett, og gi kvinner økt inspirasjon til å involvere seg som spillere, ledere og trenere på alle nivå.

¹ Kjerneprosessene utdypes i sportslig plan for golf-Norge

² Se vedlegg til planen "Hvem slutter å spille golf?"

Hvem skal vi nå gjennom satsingen?

Skal vi ivareta et helhetlig og langsiktig perspektiv, må vi øke kunnskapsnivået og motivere til handling blant alle de som utøver og leder golfsporten i dag. Det er disse menneskene, kvinner og menn, som bestemmer hvordan golfen oppleves, og det er disse som er pådriverne for endring.

Vi vet at mange av idrettens, også golfidrettens, beslutninger fattes i formelle og uformelle nettverk, der relasjoner er avgjørende for grad av påvirkningskraft og makt. I dag utgjør menn et stort flertall i norsk golf og deres ønske om og deltakelse i arbeidet med å øke kvinneandelen på alle områder er avgjørende for å skape endring. For å lykkes må golf-Norge stå samlet om prosessen gjennom involvering, en åpen og ærlig kommunikasjon, og gjennom mot til å utfordre hverandre.

Hvorfor er kjønnsbalanse i idretten viktig?

European Commission oppsummerer fordeler med kjønnsbalanse i idretten på denne måten³:

- Kvinnelig representasjon i ledende posisjoner i Europeisk idrett er gjennomsnittlig 10%. Idretten går dermed glipp av kvalifiserte og utdannede menneskelige ressurser, ettersom kvinner på verdensbasis utgjør omtrent 50% av befolkningen.
- Forbedret kjønnsbalanse vil øke mangfoldet i idretten, som igjen vil øke idrettens attraktivitet for flere deltakere.
- Forbedret kjønnsbalanse vil kunne påvirke servicenivået positivt, ved at (i dette tilfellet) kvinner tilfører andre kvaliteter som rollemodeller og gjennom sine tilnæringsmåter. Det vil gi tryggere og mer stabile idrettsmiljøer.
- Forbedret kjønnsbalanse i trener- og lederrollen kan føre til reduksjon av frafallet i ungdomsidretten.

Kvinner er en viktig vekstfaktor for vår idrett. Flere aktive kvinner i klubbene gir bedre klubbøkonomi, et livligere golfmiljø og større golfglede for alle.

Selv om planperioden i denne omgang er 2017-2020, vil satsingen videreføres til vi når vårt langsiktige mål om kjønnsbalanse i alle deler av golfen.

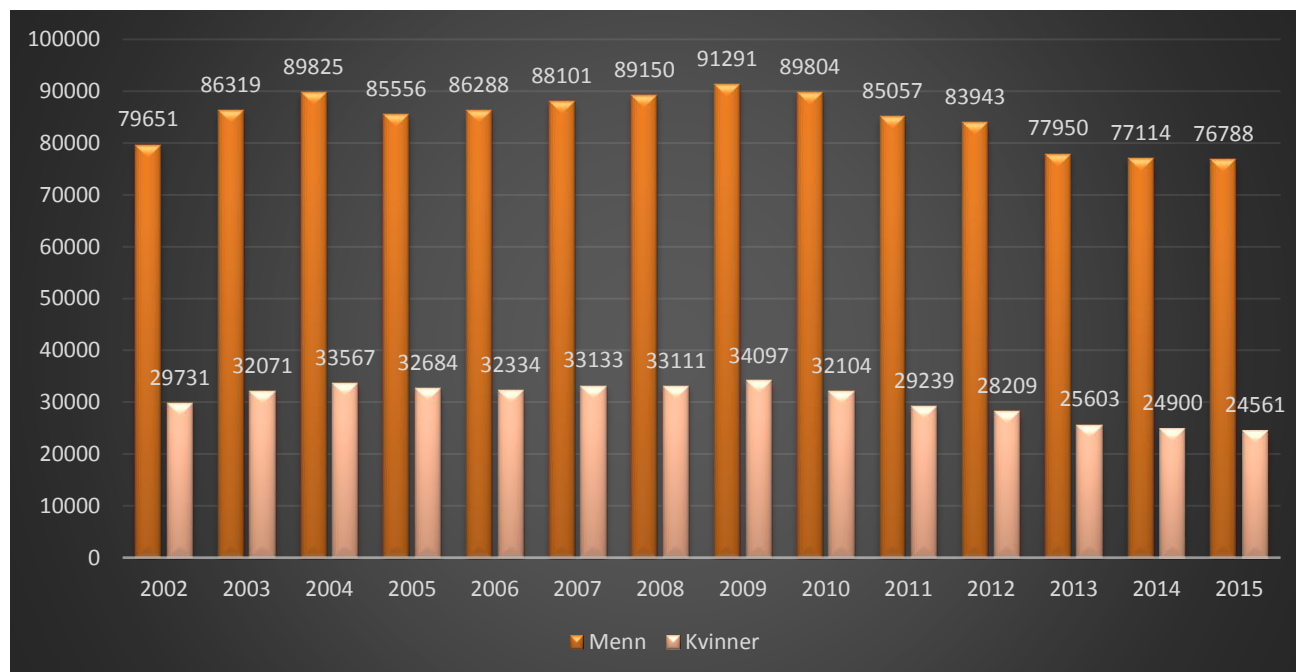
³ Kilde: Gender Equality in Sport, Proposal for Strategic Actions 2014 – 2020

Nåsituasjon

for golf-Norge

Medlemsutvikling

Tabell 1: Medlemsutvikling fordelt på kjønn fra 2002 - 2015

Tabellen viser en generell nedadgående kurve i antall golfspillere, og en forholdsmessig stor nedgang i antall kvinner. Fra en topp i 2009 med totalt 125.388 medlemskap hvorav 34.097 var kvinner, viser 2015-tallene 101.349 medlemskap totalt og 24.561 kvinner.

Nøkkeltall

trenerne, ledere og ressurspersoner 2016

Til tross for at idrettens regelverk sikrer at personer fra begge kjønn velges til styre, råd og utvalg, samt som representanter til årsmøter/ting, er det stor overvekt av mannlige ledere og trenere på alle nivå i norsk idrett⁴. Golfen er ikke noe unntak i denne sammenheng.

⁴ [Fasting, K og Svela Sand, T, \(2009\). Kjønn i endring – en tilstandsrapport om norsk idrett. Akilles.](#)

Tabell 2 - Oversikt over kjønnsfordelingen i ulike roller og komiteer/grupper desember 2016

	Totalt			Kvinner			Prosentandel		
Golfklubbene									
Daglig leder ⁵	62			5			8%		
Styreleder	172			20			12 %		
Nestleder	163			17			10 %		
Styremedlem	578			208			36 %		
Leder Kontrollkomite	68			9			13 %		
Leder Valgkomite	123			19			15 %		
Leder Juniorkomite	96			6			6 %		
Leder Turneringskomite	148			21			14 %		
Profesjonelle trenere	100			8			8 %		
Frivillige trenere	318			58			18%		
Banesjef	108			1			1 %		
Leder Banekomite	130			3			2 %		
NGF									
9 av 21 i NGFs styre/lovpålagte komiteer og utvalg er kvinner (43%) President og leder av valgkomiteen er kvinner (50%)									
NGFs styre	8			4			50 %		
Kontrollkomiteen	5			2			40 %		
Valgkomiteen	5			2			40 %		
Lovutvalget	3			1			33 %		
27 av 99 i NGF sine oppnevnte faggrupper og utvalg er kvinner (27%) 4 av 12 ledere er kvinner (25%)									
Disiplinær/sanksjon	3	1	33 %	Faggruppe Reforhandling GolfBox	6	2	33 %		
Faggruppe Anlegg	3	1	33 %	Faggruppe Regler	6	1	17 %		
Faggruppe Golf & Helse	3	1	33 %	Faggruppe Turnering	10	3	30 %		
Faggruppe Golf for funksjonshemmede	5	2	40 %	Faggruppe Utdanning	5	1	20 %		
Faggruppe Historie	7	2	29 %	Faggruppe Slope adm	4	1	25 %		
Faggruppe IT	6	1	17 %	Kurslærere	12	1	8 %		
Faggruppe Jenter og kvinner	5	3	60 %	Slope ratingteam	7	0	0 %		
Faggruppe Juss/org	6	2	33 %	TD	11	5	45 %		

Tabellen viser en svært lav kvinneandel på ledernivå i golfklubbene, samt i noen av faggruppene til NGF. Undersøkelsen «Frivillig innsats i Noreg 1998-2014» belyser at kvinner sjeldnere kontaktes om å ta et verv enn det menn gjør.

⁵ Tall for daglig leder gjelder ansatt daglig leder/administrativ leder i klubb eller tilknyttet baneselskap.

Målsettinger

for jente- og kvinnesatsing 2017-2020

Utdyping av hovedmålet

Flere og bedre kvinnelige golfspillere, samt flere kvinner som ledere og trenere.

Utdyping av delmålene

Rekruttere 12.500 nye jenter og kvinner til golfen					
Målgruppe	2017	2018	2019	2020	Totalt i perioden
Barn 6 - 12	200	400	450	500	1550
Ungdom 13 - 19	500	700	850	900	2950
Unge Voksne 20 – 35	300	400	500	600	1800
Voksne 36 +	1000	1500	1700	2000	6200
Totalt	2000	3000	3500	4000	12500

En utskifting av opp mot 10% av medlemsmassen i en frivillig organisasjon anses som vanlig.

Ivaretagelse som sikrer netto vekst på 4.000 jenter/kvinner

Barn 6 - 12	50% i organisert trening ⁶
Ungdom 13 - 19	50% i organisert trening
Unge Voksne 20 – 35	a) Netto økning antall medlemskap b) Forbedret snitt handicap
Voksne 36 +	a) Netto økning antall medlemskap b) Forbedret snitt handicap

Hva betyr disse målene for hver enkelt golfklubb?

Kort forklart

Det finnes i overkant av 2.000 golfhull i Norge. Om vi forutsetter at det finnes en sammenheng mellom antall hull og størrelsen på golfklubbenes medlemsmasse, kan vi fordele vekstambisjonen mellom klubber på følgende måte:

En netto vekst på 2 jenter/kvinner pr golfhull i Norge i perioden.

	REKRUTTERE Nye jenter/kvinner totalt 2017-2020	IVARETA Netto vekst totalt 2017-2020
6-hulls klubb	37	12
9-hulls klubb	56	18
18-hulls klubb	113	36
27-hulls klubb	169	54

⁶ Organisert trening betyr her å være medlem og delta jevnlig i klubbens treningstilbud.

Støtteprosesser og virkemidler

Jente- og kvinnefokus må være tydelig fremme i alle diskusjoner og valg uansett område i golf-Norge.

For å fokusere vår kraft i en felles retning, har vi valgt å prioritere ulike virkemidler knyttet til noen av golfens støtteprosesser som beskrevet i innledningen. Disse forteller hva vi skal jobbe spesielt med i perioden for å nå våre mål. Det vil i tillegg bli utarbeidet årlige handlingsplaner som ytterligere konkretiserer tiltakene.

Organisasjon og Medlemskap

Rekruttering og ivaretagelse av kvinnelige frivillige

Frivillighet er viktig for golfen og flere kvinnelige ressurspersoner, inkludert ledere, kan øke golfens attraktivitet for flere deltakere. Skal vi tiltrekke oss kvinnelige frivillige må organisasjonen jobbe systematisk med dette området.

For å oppnå det skal NGF:

- Skape oppmerksomhet rundt kvinner som frivillige ressurspersoner gjennom kvinnesatsingen.
- Jobbe målrettet for en jevn kjønnsfordeling, minimumskrav NIFs §2.4⁷, i NGF sine faggrupper og i administrasjonen.
- Utrede mulighetene for å få fram gode IT-systemer for registrering, utvikling og rapportering i golfklubbene slik at vi kan følge den faktiske utviklingen av kjønnsfordelingen.

⁷ §2.4: (1) Ved valg/oppnevning av styre, råd, utvalg/komiteé mv. og ved representasjon til årsmøte/ting, skal begge kjønn være representert. Sammensetningen skal være forholdsmessig i forhold til kjønnsfordelingen i medlemsmassen, dog slik at det ved valg/oppnevning av mer enn tre personer skal velges/oppnevnes minst to personer fra hvert kjønn. Bestemmelsen gjelder også der det velges mer enn ett varamedlem. Ansattes representant teller ikke med ved beregningen av kjønnsfordelingen.

NGF oppfordrer klubbene til å:

- Utarbeide med god involvering fra klubbens medlemmer og få vedtatt på årsmøtet en virksomhetsplan for klubben. Planen bør inneholde konkrete mål og virkemidler for flere jenter og kvinner.
- Valgkomiteen må starte rekrutteringsarbeidet med en gang de vet at det er en eller flere personer som må erstattes. De bør aktivt søke etter kvinner, gi god informasjon om hva jobben består i og tilby introduksjon til oppgavene og hva dette innebærer (noe å lese, kurs etc.).
- Søke å unngå at samme kvinne har flere roller i klubben, på den måten spre arbeidsbelastningen.

Vi må gjøre hverandre bedre og aktivt bidra i utviklingen av de organisasjoner vi er en del av

Det er ikke bare klubbene og NGF som må ha fokus på å få med flere kvinner i golfen. I dette arbeidet må vi også få med oss alle interesseorganisasjoner i, og samarbeidspartnere av, golf-Norge – innenfor og utenfor idretten.

For å oppnå det skal NGF:

- Utfordre interesseorganisasjonene GAF, NGA, PGA of Norway, FNG og NSG på hvordan de ser for seg at de kan bidra til en bedre kjønnsfordeling i golf-Norge.
- Løfte utfordringen inn som tema i NGF Club og høre om samarbeidspartnerne har ideer og/eller vilje til jobbe målrettet sammen med NGF for å øke kvinneandelen i hele eller deler av golf-Norge.
- Aktivt tilstrebe kjønnsbalanse blant deltakere, og ta opp tema rundt kjønnsfordelingen i golf-Norge på alle møteplasser i planperioden.

NGF oppfordrer klubbene til å:

- Løfte fram problemstillingene knyttet til for lav kvinnedeltakelse på klubbens møteplasser (årsmøte, medlemsmøter etc.) og slik få en diskusjon som kan øke bevisstheten, engasjementet og kreativiteten blant medlemmene.
- Utfordre sine samarbeidspartnere på samme måte som NGF gjør for å øke kvinneandelen.

Kompetanseutvikling

Aktivitetstilbudet må fremme golfgledden hos kvinner.

Vi ønsker å tilrettelegge for at kvinner skal føle seg velkomne og inkludert i golfens aktivitetstilbud.

For å oppnå det skal NGF:

- Gjennomføre en undersøkelse som identifiserer hva kvinner ønsker seg av og i tilknytning til golfen, samt hva som er de største utfordringene og barrierene for kvinners deltakelse og engasjement.
- Utarbeide maler og anbefalinger til inspirasjonssamling/informasjonsmøte for nye kvinner på klubbene.
- Igangsette Prosjekt Ivaretagelse – et samarbeidsprosjekt med et utvalg golfklubber for å bedre trenings- og konkurransetilbudet til golfere i «Ivaretagelsefasen» (hcp>26), jenter og kvinner spesielt.

NGF oppfordrer klubbene til å:

- Invitere kvinner som ikke spiller golf til inspirasjonssamlinger/informasjonsmøter på klubben. Bruke denne arena til å skape interesse for golfen, samt markedsføre og tilrettelegge sine tilbud for gruppen.

- Spørre sine kvinnelige medlemmer som spiller lite om årsaken til det, og iverksette tiltak for å imøtekomme disse medlemmenes ønsker. Golfspilleren i sentrum anbefales som konkret verktøy.

Kvinnelige trenere som ressurs

I det mellommenneskelige og i omgang med barn og unge, har kvinner og menn lik mulighet til positivt bidrag. Det vil derfor være naturlig at golf-Norge har minimum en kjønnsfordeling blant profesjonelle og frivillige trenere som tilsvarer kjønnsfordelingen i medlemsmassen. Altså for tiden minimum 25% kvinnelige trenere.

For å oppnå det skal NGF:

- Prioritere kvinner ved alle tiltak knyttet til trenerutdanning (kurs, seminarer, samlinger etc.)
- Refundere kursavgiften til de klubbene som har kvinnelige frivillige trenere i arbeid ett år etter at de avsluttet sin utdanning/sitt kurs.
- Bevisst lete etter kvinner til treneroppgaver i NGF-regi, ved aktiviteter både for bredde og topp.

NGF oppfordrer klubbene til å:

- Jobbe spesielt med å få kvinner til å ta trenerkurs/-utdanning.
- Prioritere å få kvinner i gang i frivillige trenerfunksjoner.
- Tilrettelegge for velfungerende trenerteam, noe som avlaster enkeltpersoner og gjør at trenerfunksjoner kan kombineres med «et liv utenfor golfen».

Kvinnelige ressurspersoner må utdannes og gis forutsetninger for å bli og utvikles i golfen.

Skal golf-Norge utvikles og skal vi få etablert en norsk golfkultur, kan vi ikke hyppig tappes for golffaglig kompetanse. Kvinner vil være en stor og viktig del av denne kulturen og må følgelig også være en stor del av den kompetansen vi har innenfor ulike fagområder, inkludert ledelse.

For å oppnå det skal NGF:

- Stimulere til økt kvinnedeltakelse i våre utdanningstilbud og jobbe aktivt for at ingen kvinne skal oppleve å være alene kvinne på slike arenaer.
- Ved utvikling av nye utdanningstilbud skal opplegg og innhold gjennomgås spesielt med tanke på kvinnelige deltakere.
- Aktivt søke etter kvinnelige kurslærere, spesielt for trenerutdanningen.
- Definere og etablere nettverk der kvinnelige ledere og trenere kan dele erfaringer.

NGF oppfordrer klubbene til å:

- Søke etter og tilrettelegge for å få kvinner inn i golffaglige stillinger og funksjoner.

Se også «Kvinnelige trenere som ressurs», ovenfor.

Anlegg

Anleggene skal bidra til å senke terskelen og gjøre golf lettere tilgjengelig for kvinner

Generelt har vi i norsk golf ikke vært bevisste nok overfor de som ikke slår så langt. Det legges unødvendige hindringer i veien og tilhørende fasiliteter (benker, ballvasker, hullinfo) er ikke tilrettelagt for de som benytter utslagssted lengre framme. Bevisstheten om betydningen av dette må økes og endringer gjøres.

For å oppnå det skal NGF:

- Utarbeide mal/ sjekklister for anlegg som er tilpasset kvinner og de som ikke slår så langt og som normalt har utslagssted lengre framme.
- Utrede hvordan NGF og klubbene kan stimulere til at flere kvinner engasjerer seg i anleggsutvikling.
- Gjennomgå alle anlegg i Norge og sjekke at de fysiske forskjellene mellom kvinner og menn er utlignet så langt som overhode mulig innenfor slopesystemet og den enkelte banes fysiske forutsetninger.
- Ta initiativ overfor nordiske og andre internasjonale golfforbund til at USGA endrer slopesystemet slik at forskjellen mellom kvinner og menn i større grad hensyntas.

NGF oppfordrer klubbene til å:

- Gå gjennom sine anlegg og se hvordan de kan tilpasse dem maksimalt til kvinner og de som ikke slår så langt.
- Etterleve NIFs paragraf 2.4⁸ i sine banekomiteer.

Disponeringen av anlegget må tilrettelegges for å ivareta kvinner

Nye golfere og golfere som føler stor utrygghet i sitt spill og møte med bedre golfere må få tid til å utforske og bli trygge på eget spill uten å føle at de sinker andre.

For å oppnå det skal NGF:

- Utarbeide informasjon om og oppfordre til at flere oftere går en treningsrunde på banen der man legger ballen til rette slik at man får trent på det man ønsker, samtidig som man passer på å holde farten opp og ikke sinker andre. Golfreglene er først og fremst tenkt brukt for konkurranser og å spille seg opp eller ned i handicap.

NGF oppfordrer klubbene til å:

- Markere i GolfBox faste ukentlige tidspunkter der saktere spill tillates. Dette kan gjøres ved å øke tidsintervall mellom ballene.
- Bidra til å spre kjennskapen om og oppfordre til mindre regelstyrte treningsrunder.

§2.4: (1) Ved valg/oppnevning av styre, råd, utvalg/komiteé mv. og ved representasjon til årsmøte/ting, skal begge kjønn være representert. Sammensetningen skal være forholdsmessig i forhold til kjønnsfordelingen i medlemsmassen, dog slik at det ved valg/oppnevning av mer enn tre personer skal velges/oppnevnes minst to personer fra hvert kjønn. Bestemmelsen gjelder også der det velges mer enn ett varamedlem. Ansattes representant teller ikke med ved beregningen av kjønnsfordelingen.

Arrangement

Kvinner skal prioriteres ved turneringsspill og konkurranser

For å introdusere flere kvinner til turneringsspill og få opp kvinneandelen som konkurrerer er det viktig å etablere konsepter der det sosiale i kombinasjon med alternative spilleformer står i sentrum. Det er også viktig å utvikle turneringstilbudet for de med sterkere konkurransedriv. Bevisstheten om likebehandling av kjønn i turneringssammenheng (premiering, rekkefølge, tidspunkter etc.) må heves.

For å oppnå det skal NGF:

- Utvikle lokale og nasjonale turneringsformer og ferdighetskonkurranser som er attraktive for kvinner. Eksempler på dette kan være utradisjonelle konkurranser med 6 eller 9 hull, lagkonkurranser, mix-turneringer etc.
- Gjennomgå turneringstilbudet og –opplegget i alle klubber som er med i «Prosjekt Iveretakelse». Hensikten er å sikre bredde i tilbudet for kvinner og bevissthet i gjennomføringen.
- Bidra til etablering av et internasjonalt turneringstilbud som reflekterer det nivået våre kvinnelige utøvere befinner seg på.

NGF oppfordrer klubbene til å:

- Gjennomgå sitt turneringstilbud med fokus på hva som kan gjøres for å trekke flere kvinnelige deltakere.
- Slutte opp om initiativ som tas for å bedre kvinners introduksjon til og deltakelse i turneringer og konkurranser.
- Aktivt rekruttere flere kvinner til å engasjere seg i arbeidet med utvikling, planlegging og gjennomføring av turneringer.

Kommunikasjon

NGFs og klubbenes kommunikasjon skal gi kraft til sentrale prosesser – kvinnesatsingen er en av dem

Informasjon, påvirkning og erfaringsutveksling er sentralt for å lykkes med den kvinnesatsingen som Golftinget har vedtatt. Det betyr at vi både må jobbe internt i golfen, men også eksternt overfor de som foreløpig ikke har fattet interesse for golf.

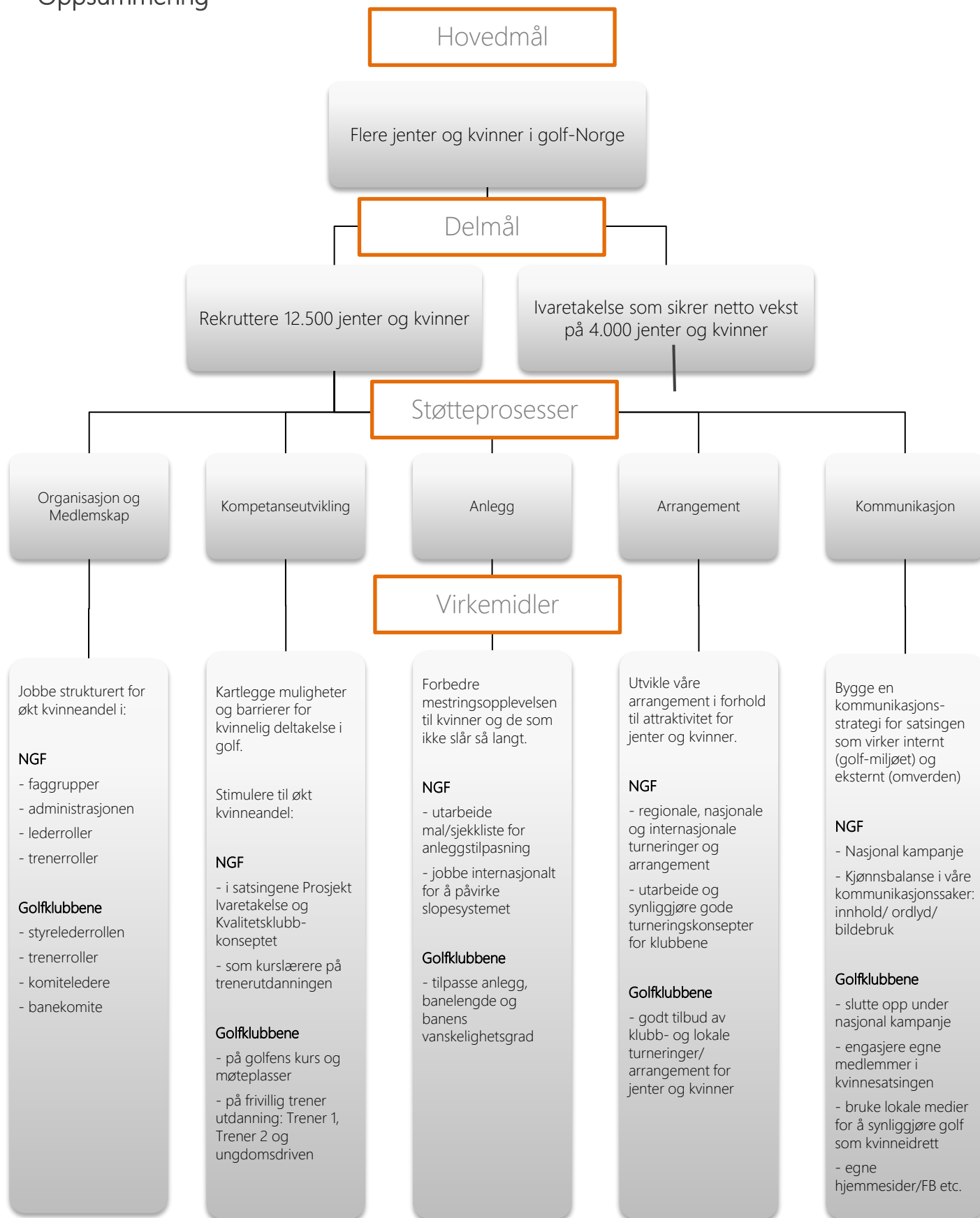
For å oppnå det skal NGF:

- Utvikle en nasjonal kampanje med målsetting om å få flere jenter og kvinner til golfen.
- Prioritere kommunikasjonssaker med en vinkling som kan bidra til større oppslutning blant kvinner, herunder dele ut årlig pris til klubber som har gjort en særlig innsats for å øke kvinnedeltakelsen i golf-Norge.
- Spre viten om hva som fremmer og hva som hemmer kvinners deltakelse i golf, ref Kompetanseutvikling ovenfor.
- Kommunisere viktigheten av at menn er aktive bidragsytere i arbeidet med å øke kvinneandelen i alle deler av norsk golf.
- Spre jente- og kvinnesatsingen til omverdenen. Fortelle at vi har et ønske, tar et ansvar og følger en plan.

NGF oppfordrer klubbene til å:

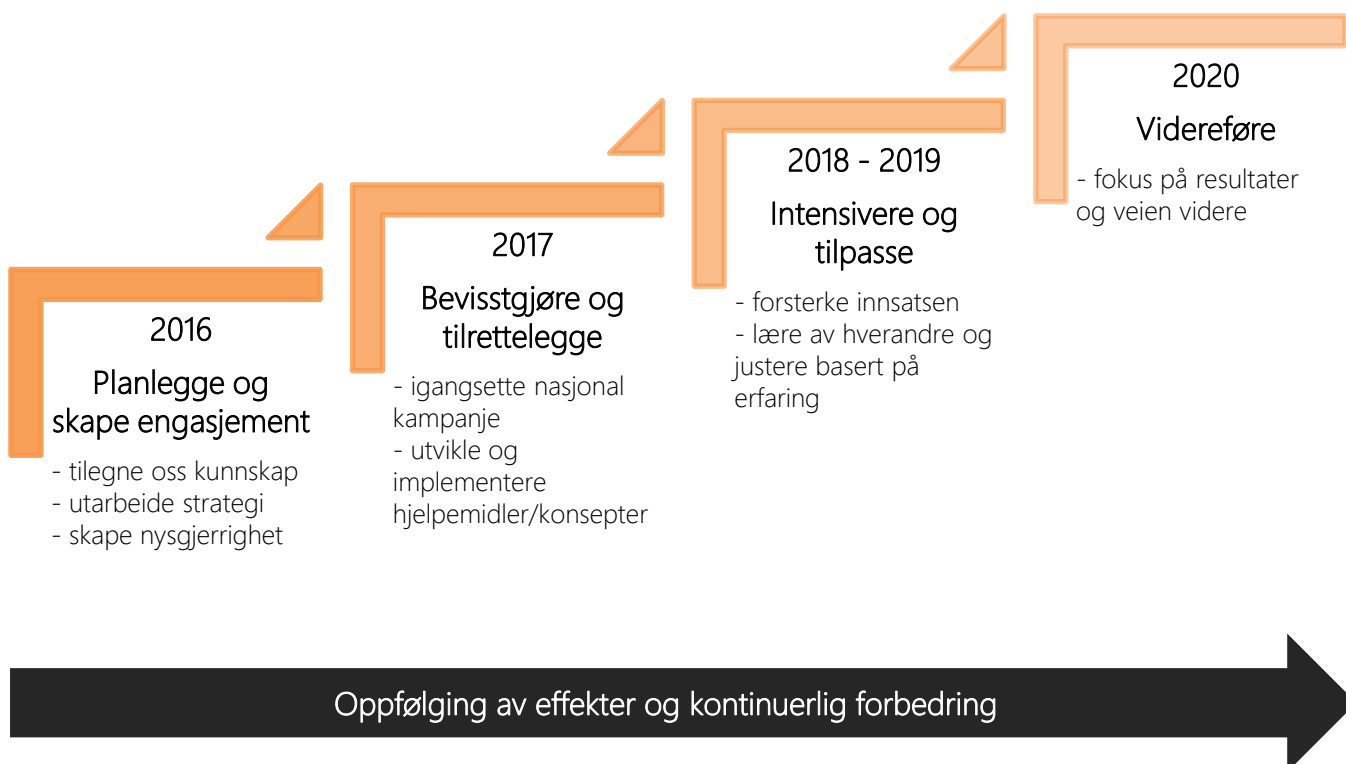
- Bruke ulike lokale kommunikasjonskanaler og –former egnet til å få økt oppslutning om klubbens kvinnesatsing.
- Dele sine «gladhistorier» om satsinger og resultater med kvinnevinkling, både internt i norsk golf og eksternt.
- Dele sine erfaringer fra arbeidet med å øke oppslutningen blant kvinner internt i golf-Norge.
- Nyttiggjøre seg informasjon og kommunikasjonstilbud som kommer fra NGF.

Oppsummering

Stegene fremover

Modellen under viser hovedtrekkene i fremdriftsplanen for satsingen.

Hvordan skal vi lykkes?

Modellen under⁹ oppsummerer hvilke forutsetninger vi ønsker skal ligge til grunn for arbeidet vårt, hovedtrekkene i vår arbeidsmåte og hva vi sitter igjen med som resultat etter endt plan-periode. Modellen inkluderer både menneskene og saksressursene, og kombinasjonen av disse er avgjørende for enhver måloppnåelse.

Vi jobber med disse personlige forutsetningene:

- Engasjement hos alle involverte. *Spillere, golfklubber, NGFs administrasjon og frivillige ressurspersoner*
- Kompetente ressurspersoner i alle ledd → stram ledelse
- Gode relasjoner
- Nytenkende og offensive
- Modige
- Endringsvillige
- Tålmodige

Vi jobber med disse saksforutsetningene:

- Forankring i Virksomhetsplan for golf-Norge
- Sportslig plan som grunnlag for tilpasninger
- Tydelighet i hva vi ønsker å oppnå og hvordan vi skal komme dit:
 - o Definerte mål/ nøkkeltall
 - o Ansvarliggjøring
 - o Løpende målinger og oppfølging

For å oppnå resultatene jobber vi på denne måten:

- Nærhet til og forankring i klubbenes medlemsmasse
- Åpen og ærlig kommunikasjon – klokkeklart budskap → synlighet
- Faktabasert utvikling, støtte oss til forskning
- Et samlet golf-Norge. Strukturert arbeid med anbefalte virkemidler for bedring i kjønnsbalansen

Hva har vi skapt av personresultat?

2020:

- Opplevelsen av glede, mestring og godt miljø er lik for kvinner og menn
- Økt bevissthet i golf-Norge om effekten av kjønnsbalanse i medlemsmassen.

Hva har vi skapt av saksresultat?

2020:

Flere jenter/kvinner i golf-Norge

- 28.500 kvinnelige medlemmer
- Økt andel kvinner som ledere og trenere

⁹ Baustad og Sørsveen, Ledelse på norsk: Ledelse i hverdagen, 2006

Hvilke konsekvenser vil satsingen ha for andre områder?

En åpnere og nytenkende golfidrett vil ha bred effekt. Tiltak/ endringer som fører til bedre vilkår i klubbene og på banene for jenter og kvinner, vil også være positiv for gutter og menn. Tilpassede golfbaner er positivt for barn, nybegynnere og mange funksjonshemmede, samt eldre og andre som av ulike årsaker opplever at slaglengden ikke er det den en gang var. Det samme kan man si om aktiviteten på klubben. Finner man oppskriften for å engasjere flere kvinner i alle aldre, på alle nivåer og i alle funksjoner, vil disse tilpasningene også komme menn til gode.

Erfaringer vi gjør oss vil også kunne ha overføringsverdi til andre idretter som sliter med en ubalansert kjønnsfordeling.

Hva skjer etter planperioden?

Denne planen omfatter flere områder. Disse vil ha egne løp, og videreføring ut over planperioden vil være ulik. Flere av virkemidlene handler om holdningsendring, bevisstgjøring av kvinner som ressurs, å få flere kvinner til å ta ansvar i egen klubb og til å vise hva det kan bety for en klubb å ha et større og mer målrettet fokus på kjønnsbalansen. Om vi skal få til en varig kulturendring må kontinuerlig utvikling, oppfølging og nødvendige justeringer prege vår arbeidsmåte i et langsiktig perspektiv.

Organisering

Aller viktigst for et vellykket resultat er klubbene. Dersom de går målrettet inn for endring blir det endring.

Faggruppe Jenter og kvinner i norsk golf er rådgivende støtte, kreativ kraft og utålmodig pådriver i arbeidet. Satsingen drives til daglig gjennom NGFs administrative arbeid med alle deler av NGF som bidragsytere, teamleder Idrettsutvikling som leder og NGFs ledergruppe som styringsgruppe.

Vedlegg til planen

Historisk utvikling

Golf var fra starten en «herresport», og det er lite skriftlig å finne om kvinner og golf i Norge fram til 1940. I 1949 var åtte jenter registrert. En systematisk oppbygging av kvinnegolf ble påbegynt i 1950, og i 1955 ble to kvinner valgt inn i styret i Oslo GK. I 1968 representerte for første gang en kvinne sin klubb på Golftinget.

Fra 1932 fikk kvinner delta i norgesmesterskapet, og første norgesmesterskap for jenter og gutter ble arrangert i 1966. I 1953 deltok Norge for første gang i Skandinavisk juniormesterskap, inkludert en norsk jente. Kvinnenes første deltakelse i EM fant sted i 1969, og året etter deltok norske kvinner for første gang i VM. I 1985 arrangerte Stavanger GK det første store internasjonale mesterskapet for kvinner i Norge, EM for lag.

Selv om jenter og kvinner etter hvert gjorde sitt inntog i golf, har deltakelsen hele tiden vært lav både som spillere, tillitsvalgte, trenere, dommere og administrativt ansatte. Målsettingen ble tidlig å øke rekrutteringen på disse områdene. I 1998 startet forbundet prosjektet «Kvinner & Golf», og etter to år ble prosjektet inkludert i den ordinære driften i form av et kvinneutvalg. I perioden fram til 2010 ble det årlig arrangert seminarer og møter innen ledelse, utvikling og klubbarbeid. I takt med økningen i antall klubber, ble behovet for flere nasjonale turneringer større, og Ladies Tour ble startet i 1998. I 2009 ble Faggruppe jenter og kvinner i norsk golf oppnevnt, og deres første oppgave var å utarbeide en strategi for å sikre jenters og kvinners fremtidige plass i golf-Norge både som aktive, ledere og trenere.

I perioden 2003 – 2009 drev NGF prosjektet «Jentegolf», med mål om å øke bredden, samt å få flere jenter til å forbli aktive lenger. Prosjektet var i stor grad drevet av NGF, og ble avsluttet i 2009 med ønske om at klubbene i større grad skulle eie og drifte de ulike aktivitetene. Prosjektet førte til at flere jenter deltok aktivt, men det ble ikke til den store jenteboomen.

NGF har i 2015 flere kvinner som hevder seg internasjonalt. Marianne Skarpnord, Tonje Daffinrud og Caroline Martens spiller på LET, mens Rachel Raastad spiller på LET Access Series. Suzann Pettersen spiller på LPGA Tour, har over 400 uker på verdensrankingens topp 10 (pr 10.6.15) og har deltatt på Europas Solheim Cup-lag syv ganger. Marita Engzelius og Caroline Westrup spiller på Symetra Tour. I tillegg har vi rundt 25 kvinnelige collegestudenter i USA som kombinerer høyere utdanning med golf.'

Antall medlemskap sortert på alder og grupper

ÅR	MENN						KVINNER						TOTALT
	BARN	UNGE			TOTAL	ANDEL	BARN	UNGE			TOTAL	ANDEL	
	0 - 12	13 - 19	20 - 25	26 -	MENN	MENN	0 - 12	13 - 19	20 - 25	26 -	KVINNER	KVINNER	
2002	2 844	9 005	4 955	62 847	79 651	72,8 %	1091	2 175	1 398	25 067	29 731	27,2 %	109 382
2003	2 948	9 584	5 295	68 492	86 319	72,9 %	1055	2 254	1 496	27 266	32 071	27,1 %	118 390
2004	3 251	9 439	5 564	71 571	89 825	72,8 %	1207	2 412	1 540	28 408	33 567	27,2 %	123 392
2005	2 987	8 796	5 185	68 588	85 556	72,4 %	1092	2 329	1 436	27 827	32 684	27,6 %	118 240
2006	3 251	8 408	4 937	69 692	86 288	72,7 %	1130	2 276	1 379	27 549	32 334	27,3 %	118 622
2007	3 131	8 152	5 311	71 507	88 101	72,7 %	1219	2 195	1 382	28 337	33 133	27,3 %	121 234
2008	3 466	7 524	4 889	73 271	89 150	72,9 %	1274	2 045	1 159	28 633	33 111	27,1 %	122 261
2009	3 253	7 595	5 425	75 018	91 291	72,8 %	1334	2 054	1 169	29 540	34 097	27,2 %	125 388
2010	2 959	6 951	5 885	74 009	89 804	73,7 %	1110	2 149	1 160	27 685	32 104	26,3 %	121 908
2011	2 565	6 137	5 646	70 709	85 057	74,4 %	922	1 596	1 036	25 685	29 239	25,6 %	114 296
2012	2 283	5 532	5 591	70 537	83 943	74,8 %	855	1 380	1 011	24 963	28 209	25,2 %	112 152
2013	1 889	4 820	5 077	66 164	77 950	75,3 %	708	1 233	894	22 768	25 603	24,7 %	103 553
2014	1 822	4 498	5 028	65 766	77 114	75,6 %	725	1 139	850	22 186	24 900	24,4 %	102 014
2015	1 835	4 291	5 013	65 649	76 788	75,8 %	722	1 163	845	21 831	24 561	24,2 %	101 349

Hvem slutter å spille golf?

HANDICAPKATEGORI	2013				2014			
	KVINNER	MENN	TOTALT	ENDRING	KVINNER	MENN	TOTALT	ENDRING
Kategori 1: Under 4,5	134	943	1 077	47	136	1 025	1 161	84
Kategori 2: 4,5-11,4	314	6 023	6 337	32	324	6 333	6 657	320
Kategori 3: 11,5-18,4	919	13 350	14 269	-99	979	13 892	14 871	602
Kategori 4: 18,5-26,4	2 903	17 207	20 110	-882	3 037	17 356	20 393	283
Kategori 5: 26,5-36,0	8 592	18 120	26 712	-2 270	8 322	17 476	25 798	-914
Klubbhandicap: 37 til 54	11 960	20 975	32 935	-4 890	11 456	19 934	31 390	-1 545
Inget handicap eller HCP over 54	757	1 356	2 113	-537	646	1 098	1 744	-369
TOTALT	25 579	77 974	103 553	-8 599	24 900	77 114	102 014	-1 539

HANDICAPKATEGORI	2015			
	KVINNER	MENN	TOTALT	ENDRING
Kategori 1: Under 4,5	139	1 032	1 171	10
Kategori 2: 4,5-11,4	331	6 458	6 789	132
Kategori 3: 11,5-18,4	952	14 145	15 097	226
Kategori 4: 18,5-26,4	3 075	17 688	20 763	370
Kategori 5: 26,5-36,0	8 305	17 231	25 536	-262
Klubbhandicap: 37 til 54	11 237	19 332	30 569	-821
Inget handicap eller HCP over 54	522	902	1 424	-320
TOTALT	24 561	76 788	101 349	-665

Motiver for å spille golf

I 2011 gjennomførte NGF en medlemsundersøkelse, og resultatene viser klare forskjeller i motivene for å spille golf mellom kjønnene.¹⁰

- Å ha det moro var viktig for begge kjønn, men viktigere for menn enn kvinner (82 % vs. 71 %).
- For kvinnene var det viktigste det sosiale (72 %). For menn var dette det nest viktigste (78 %).
- Mosjon (66 % vs. 59 %) og naturopplevelse (50 % vs. 40 %) var viktigere for kvinner enn menn.
- Den største forskjellen finner vi i familie-, helse- og konkurransemotivet. Over 40 % av kvinnene oppga det å være sammen med familien som viktig, mens ca. 22 % av mennene oppga det samme. Over 36 % av kvinnene oppga helse som et sentralt motiv, mens ca. 25 % av mennene oppga det samme.
- 38 % av mennene liker å konkurrere, mens bare 22 % av kvinnene liker dette.
- Rundt 90 % har drevet med idrett og fysisk aktivitet tidligere. 59 % har konkurrert i andre idretter, mens 31 % har kun mosjonert. Her er kjønnsforskjellene store. Menn har langt oftere erfaring fra konkurranseidrett (65 % vs. 12 %), mens langt flere kvinner kun har mosjonert (50 % vs. 26 %).
- Menn spiller i større grad enn kvinner «ofte» (40 % vs. 35 %). Kvinner spiller oftere enn menn 9-hullsrunder, mens menn oftere enn kvinner spiller 18-hullsrunder.
- Når det gjelder barn og ungdom kan vi merke oss at jentene setter ofte relasjon til venner foran egen prestasjon, mens gutter gjør det motsatte. Jentene er aktive med vennene sine, mens guttene blir venner med dem de trener med.
- Erfaringer i forhold til hva som gjør golf morsomt for jenter er å være sammen med venner, å snakke sammen, å bli sett, hørt og bekreftet, å spille på samme lag, å kjenne til treningens mål og mening og å være delaktig.

Mer om kvinners motiver for golfspill finnes i en undersøkelse gjennomført i Storbritannia: *The Opportunity to Grow Golf: Female Participation*, Syngenta (2014)

[http://www.golfforbundet.no/assets/files/klubb/aktivitet/golf og kvinner the opportunity to grow golf female participation.pdf](http://www.golfforbundet.no/assets/files/klubb/aktivitet/golf%20og%20kvinner%20the%20opportunity%20to%20grow%20golf%20female%20participation.pdf)

Frafall/grunner til at kvinner ikke spiller golf

En britisk undersøkelse⁸ viser at kvinner sluttet på grunn av høye kostnader, tidsforbruk og at de ikke har funnet seg til rette i klubben. Kvinner som har sluttet/aldri har spilt gir følgende tips til hva som skal til for å få dem til å starte: å kunne prøve golf uten at det koster for mye/uten forpliktelser, mulighet for å spille 9/6 hull, grupper for kvinner, kvinnelig trener, uformell dresskode, treningsrom, barnepass, rimelig medlemskap/greenfee, sesongmedlemskap, spilletider for nybegynnere, flombelyste bane og kurs med fokus på grunnleggende ferdigheter og regler.

Undersøkelse fra Svenska Golförbundet¹¹:

- Golfbanene er for vanskelige og ikke tilpasset kvinners slaglengde.
- Klubbene behandler menn og kvinner ulikt. Tjenester og produkter er primært tilpasset menn, og det eksisterer fortsatt foreldede verdier og holdninger som kvinner misliker.
- Kvaliteten på anlegget f. eks når det gjelder toaletter, rød tee, skilting m.m. er utilstrekkelig.

¹⁰ Tangen, J.O. (2012). Den norske golfspilleren. Noen empiriske kjennetegn. Høgskolen i Telemark.

¹¹ Svenska Golförbundet (2014). Vision 50/50. Strategisk plan 2014 – 2020.

- Kvinner har andre mål enn menn for sin golf, og etter nybegynnerkurset utvikler kvinner i liten grad spillet. Kvinner ønsker i større grad å trene i gruppe, og de ønsker ikke å konkurrere i samme utstrekning eller på samme måte som menn.
- Golf tar for mye tid.
- Det er stor konkurranse fra ulike mosjonstrender, og golf oppleves ikke som trendy.
- Mange har vansker med å finne noen å spille med, som de føler seg bekvem med.
- Det er for få kvinner i golfen til å skape nettverk, både i jobbsammenheng og privat.

Innen idrett er ungdomsfrafallet en av de store utfordringene, og det er godt dokumentert at mange slutter med organisert aktivitet i overgangen mellom barn og ungdom.¹² Det er flere grunner til at barn og ungdom slutter med idrett, og faktorer både utenfor og innenfor idretten spiller inn. Man kan beskrive de som slutter som drop-outs eller burn-outs, hvor drop-outs er de som slutter fordi de har noe annet de vil bruke tiden på og burn-outs som er de som slutter fordi de opplever idretten som frustrerende. Når ungdom har blitt spurt om hvorfor de har sluttet har svarene vært at de har fått andre interesser, at det var kjedelig, at klubben ikke hadde tilbud, skader, fikk ikke spille, flyttet, vanskelig å kombinere med utdanning, tok for mye tid m.m. Jenter legger større vekt på grunner som har med «lagets tilbud/trener», «andre interesser», «flyttet», «skadet» enn hva gutter gjør.¹³

Tilpassede golfbaner

Golfbaner er ofte satt opp med utslagssteder som tradisjonelt gir spillelengder på 5304 meter (5800 yards) og 5852 meter (6400 yards). Undersøkelser viser at kvinner slår kortere enn menn. En kvinnelig lavhandicaper har ca. 85 % av menns slaglengde, mens en kvinnelig gjennomsnittsgolfer har ca.

Utslagslengde (i m)	Anbefalte lengde (i m) 18-hull
over 270	6 900 - 7 100
270	6 400 - 6 700
250	6 000 - 6 200
225	5 600 - 5 800
200	5 200 - 5 400
180	4 700 - 4 900
160	3 900 - 4 100
135	3 100 - 3 300
110	2 500 - 2 700
90	1 900 - 2 100

75 %. Basert på denne

statistikken kan det indikeres at kvinnelig lavhandicaper bør spille en bane som er 4938 meter (5440 yards), mens en kvinnelig gjennomsnittsspiller bør spille en bane som er 4389 meter (4800 yards).¹⁴ Flere ledende golforganisasjoner mener at golfere generelt spiller for lange baner, og med mindre en golfer i gjennomsnitt driver 160 meter (175 yard) bør hun/han ikke spille baner lengre enn 4023 – 4206 meter.¹⁵

Hva er det som gjør en golfbane attraktiv for kvinner?

Hvert tredje år ranker Golf Digest¹⁶ de 50 beste banene for kvinner i USA. Banedesign er det viktigste kriteriet, hvor banen skal utfordre de beste samtidig som den skal være gøy å spille for de som slår kortere. Alle banene på topp 50 listen har minst ett utslagssted kortere enn 4800 meter (5300 yards), men flere baner har utslagssteder på 4300 meter (4700 yards). Banene har minst to utslagssteder slopet for

¹² Ingebrigtsen, J.E. (2012). Ungdomsidrett i endring. Tallenes tale om norsk ungdomsidrett 2006 – 2011. NTNU.

¹³ Seippel, Ø. (2005). Orker ikke, gidder ikke, passer ikke? Om frafallet i norsk idrett. Institutt for samfunnsforskning.

¹⁴ <http://dyedesigns.com/documents/twoteesystem.pdf>

¹⁵ <http://www.golfdigest.com/blogs/the-loop/2011/05/usga-pga-golfers-are-playing-w.html>

¹⁶ <http://www.golfdigest.com/golf-courses/2013-07/top-50-courses-for-women>

kvinner og få eller ingen av de fremste utslagsstedene har hindringer som krev en viss slaglengde (f. eks over vann). Andre ting man har sett på er at det er toaletter på banen, ballvasker på utslagsstedene, aktiviteter for kvinner, fleksible spillmuligheter (9/6 hull), produkter for kvinner i proshopen og en hyggelig og inkluderende atmosfære.

Kostnad ved tapte medlemskap – kvinner

Nedgang i antall medlemskap representerer et inntektstap for klubbene. Tabellen viser gjennomsnittlig kostnad ved å spille golf¹⁷. I gjennomsnitt bruker norske golfspillere 15 565 kroner på golf, menn noe mer enn kvinner. Kvinner bruker i gjennomsnitt 13 143 kroner per år på golf, hvorav 3 866 kroner på medlemskap. Tar man utgangspunkt i 9 536 færre kvinnelige medlemskap, innebærer dette et årlig inntektstap for golf-Norge på 36,9 millioner kroner bare i medlemsinntekter. I tillegg kommer tapte årlige greenfeeinntekter på 20,6 millioner kroner, samt andre tapte inntekter relatert til kvinners deltakelse i golf.

Utgiftsposter	Kvinner	Menn	Utvalget
Medlemskap	3866	4120	4062
Andel/aksje	813	958	925
Greenfee	2159	2901	2734
Utstyr	1114	1715	1580
Klær/sko	1055	1005	1017
Mat/drikke	707	1116	1024
Startavgifter	396	464	449
Reise/transport	2626	3406	3231
Andre utgifter	407	582	543
Totalt	13143	16267	15565

¹⁷ Tangen, J.O. (2012). Den norske golfspilleren. Noen empiriske kjennetegn. Høgskolen i Telemark.